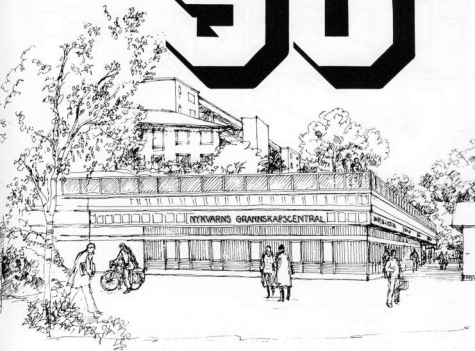
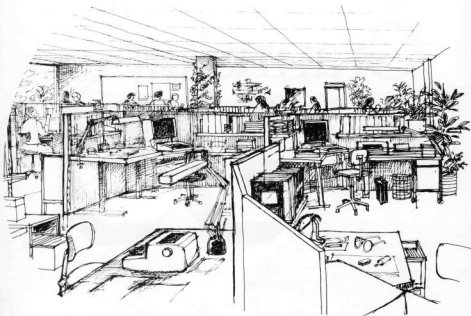


Grannskap

90



Grannskap 90



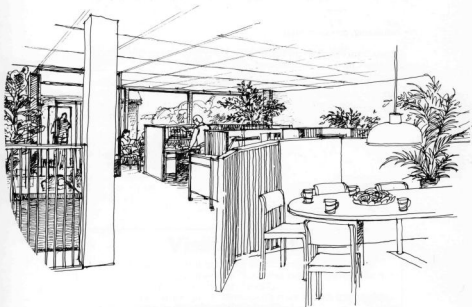
Det finns flera skäl till att man allt oftare talar om värdet av en samlokalisering av bostäder och arbetsplatser. Ett skäl är att arbetsresorna till stora delar ätit upp den arbetstidsförkortning som vi unnat oss de senaste decennierna. Arbetspendlingen kräver också stora resurser i pengar och energi. Ett annat skäl är att bostadsmiljön blir torftig utan arbetsplatser. Bostadsområdena avfolkas på dagtid. Barn, pensionärer och vissa hemarbetande blir kvar. För stora grupper har koncentrationen av arbetsplatser och spridningen av bostäder inneburit minskad tillgång till arbete och service.

Nu menar många att med dagens tele/datateknik har behovet av geografisk närhet minskat och förutsättningarna för arbete i bostadens närhet ökat. Detta förhållande skulle möjligen kunna underlätta samlokalisering av bostäder och arbete.

Idén bakom Grannskap 90 är att i full skala pröva en ny form av arbetsplats — en grannskapscentral som utrustas med de senaste hjälpmedlen på tele- och datakommunikationsområdet. Ett antal anställda, boende i Nykvarn, skall på det här viset ges möjlighet att sköta sina jobb på distans i förhållande till sina huvudarbetsgivare. Flera arbetsgivare kommer alltså samtidigt att ha anställda som arbetar i grannskapscentralen.

Vid rekryteringen av medverkande i försöket har det varit en strävan att skapa en mångsidig och flexibel arbetsplats som rymmer olika funktioner och olika former av hel- och deltidarbete. Arbetsgivarna representerar såväl statlig och kommunal som privat verksamhet. Grannskapscentralen beräknas vara i drift sommaren 1982 och drivas i två år.

Grannskapscentralen kommer att inrymma ca 10 arbetsplatser och förläggs till Nykvarn i Södertälje kommun — ett samhälle där de flesta förvärvsarbetande pendlar till Södertälje eller Stockholm.



Vad är syftet med grannskapsarbete?

- Tanken med den här nya arbetsplatsen är bl a att
- sprida sysselsättningen
 - minska arbetspendlingen
 - ge arbetstillfälle åt grupper som inte kan pendla
 - berika boendemiljön
 - öka flexibiliteten för både anställda och arbetsgivare

Vilka jobb kan utföras i en grannskapscentral?

Man beräknar att nära hälften av alla sysselsatta idag arbetar med informationshantering av något slag. Databehandlad information ingår i normala arbetsuppgifter för drygt 1 miljon anställda. För dessa kategorier sysselsatta kan arbete i grannskapscentraler utgöra ett alternativ till pendling.

Det kan gälla arbetsuppgifter som

- registrering, sökning och bearbetning av information
- utskriftsarbete, rit- och måtarbete, översättningsarbete
- korrekturläsning
- kreditkontroll, kreditupplysning
- arbetsledning, planering
- utrednings- och forskningsarbete
- bevakning, processtyrning

Grannskapscentralen kan också fungera som ett servicecentrum för grannskapet med servicefunktioner som exempelvis

- reception för bostadsområdet
- telekommunikationsservice för allmänheten
- bank- och försäkringstjänster
- larmtjänst



Vilka erfarenheter kan grannskap 90-projektet ge?

Under fältförsöket skall flera olika aspekter på grannskapsarbete studeras. Som exempel kan nämnas

- de sysselsättningsmässiga effekterna lokalt och regionalt av grannskapsarbete
- de sociala och arbetsmiljömässiga effekterna av arbete i grannskapscentraler
- de ekonomiska konsekvenserna för samhälle, företag och den enskilde av grannskapsarbete

Vem stödjer grannskap 90-projektet?

Projektet drivs vid Nordiska institutet för samhällsplanering och stöds med forskningsmedel av Riksbankens Jubileumsfond*. Sponsorerna har kostnadsfritt ställt inredning och utrustning till projektets förfogande. Det gäller

- | | |
|--|--------------|
| — teleutrustning (telex, teletext mm) | Televerket |
| — telekommunikationssystem | L M Ericsson |
| — terminal för dataregistrering | Control Data |
| — terminalsystem | Datsaab |
| — kontorsmöbler (terminalarbetsplatser) | NKR |
| — paus- och kontorsmöbler samt övrig inredning | IKEA |
| — systemtak, belysning | Järnkonst |
| — linoleumgolv | Forshaga |

Bidrag till lokaler för grannskapscentralen utgår från Södertälje kommun och Stiftelsen Teljebostäder.

Ansökningar om forskningsmedel för närmare studier av frågor kring arbetsmiljö och sociala konsekvenser i samband med grannskapsarbete behandlas under hösten 1981 av Arbetsarkivets fonden, Byggnadsforskningsrådet och Delegationen för social forskning.

För ytterligare information kontakta
Nordiska Institutet för samhällsplanering
Att. projekt Grannskap 90
Skeppsholmen
111 49 Stockholm
tel. 08-20 41 82

Visste du att...

- Arbetsresorna har ökat med över 50 procent under 1970-talet.
- Restiderna till och från arbetet ökade lika mycket som arbetstiden förkortades under perioden 1932—1972.
- 350 miljoner timmar per år används för resor till och från arbetet, vilket motsvarar 200 000 arbetsår.
- Bensinförbrukningen för arbetsresor uppgick 1980 till drygt 1000 miljoner liter, vilket motsvarar 3.7 miljarder kronor.
- Genomsnittligt avgasutsläpp är över 400 kg per 1000 liter bensin.

*Grannskap 90 genomförs inom projektet Telekommunikation inom företag och andra organisationer — då, nu och se'n (TIO-projektet). TIO-projektet är ett tvärvetenskapligt projekt mellan ekonomisk-historiska institutionen vid Göteborgs Universitet, EFI vid Handelshögskolan i Stockholm, Nordiska institutet för samhällsplanering i Stockholm samt institutionen för teletransmissionsteori vid Tekniska Högskolan i Stockholm.